

ihale dokümanında aşırı düşük
teklif sorgulaması
yapılacağına ilişkin
düzenlenme yapılan ihaleler
için idarece öncelikle
geçerli teklifler ve yaklaşık
maliyet esas alınarak sınır
değerin hesaplanması ve sınır
değerin altında teklif sunan
isteklilere aşırı düşük
teklif sorgulaması yapılması
gerektiği hk

	<table><tr><td>Toplantı No</td><td>: 2021/044</td></tr><tr><td>Gündem No</td><td>: 21</td></tr><tr><td>Karar Tarihi</td><td>: 27.10.2021</td></tr><tr><td>Karar No</td><td>: 2021/001-I-1959</td></tr></table>	Toplantı No	: 2021/044	Gündem No	: 21	Karar Tarihi	: 27.10.2021	Karar No	: 2021/001-I-1959
Toplantı No	: 2021/044								
Gündem No	: 21								
Karar Tarihi	: 27.10.2021								
Karar No	: 2021/001-I-1959								
BAŞVURU SAHİBİ Deskim Özel Sağlık Gıda İnş. Oto. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti., İNHALEYİ YAPAN İDARE: Atatürk Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkez Müdürlüğü, BAŞVURUYA KONU İHALE: 2021/337108 İhale Kayıt Numaralı "Dahiliye Kür Polikliniği İçin 2 Kalem Hizmet Alımı" İhalesi KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME: Atatürk Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkez Müdürlüğü tarafından 05.08.2021 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Dahiliye Kür Polikliniği İçin 2 Kalem Hizmet Alımı" ihalesine ilişkin olarak Deskim Özel Sağlık Gıda İnş. Oto. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin 09.09.2021 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 14.09.2021 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 21.09.2021 tarih ve 43545 sayılı ile Kurum kayıtlarına alınan dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur. Başvuruya ilişkin olarak 2021/1564 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir. KARAR: Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi. İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, 1) a) Teklif ettikleri cihazın kusursuz bir şekilde hizmet sunduğu ve kamu ve özel sektörde sürekli kullanılan bir cihaz olduğu, hizmetin gereğini son beş yıldır etkili bir şekilde yerine getirdiği ancak sağlık hizmetinin aksanması ve kamu yararı adına daha önce ihalenin iptal edilmesine yönelik başvuru olduğu ancak kabul edilmediği, ihalenin tek bir cihazın katılmasına imkan verecek şekilde düzenlendiği, bu durumun idarenin takdir yetkisinde olmadığı, b) Ayrıca firmalarının 2.515.552,00 TL ile ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak belirlendiği, ikinci en avantajlı teklif sahibi firmanın teklifi 3.429.551,00 TL olduğu, ancak idare tarafından yaklaşık maliyetin hazırlanması ve tespit edilmesi hususu göz ardı edilerek 4.225.000,00 TL olarak yaklaşık maliyet belirlendiği, yaklaşık maliyetin gerçeği yansıtmadığı, 2) İhalede teklif ettikleri cihazın hizmeti aksatmayacağı ancak cihaza şarjmatmeye uygun olmayan hususların bulunduğu, idareye şikâyet başvurusunda detaylarına yer verildiği, 3) 4734 sayılı Kanun'un 38'inci maddesine göre aşırı düşük teklif sorgulaması yapılması gerektiği, her ne kadar idare tarafından aşırı düşük teklifleri sorgulamadan ihalenin sonuçlandırılacağı belirtilmişse de, bu durumun uygun olmadığı, aşırı düşük teklif sorgulaması yapılması gerektiği iddialarına yer verilmiştir. Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir. 1) Başvuru sahibinin 1'inci iddiasına ilişkin olarak: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Tekliflerin alınması ve açılması" başlıklı 36'ncı maddesinde "Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale şartlarına kadar idareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınıp sırasına göre inceler. 30 üncü maddenin birinci fıkrasında uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirilmeye alınmaz. Zarflar istekillerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınıp sırasına göre açılır. İstekilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatların usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekiller tutanakla tespit edilir. İstekiller ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarları açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilmez ve tanınlanmaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturma kapatılır." hükmü, "İhalelere yönelik başvurular" başlıklı 54'üncü maddesinde "İhale sürecindeki hukuka aykırı işlen veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığı veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden aday veya istekli ile istekli olabilecekler, bu Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla şikâyet ve itirazen şikâyet başvurusunda bulunabilirler. Şikâyet ve itirazen şikâyet başvuruları, dava açılmadan önce tüketilmesi zorunlu idari başvuru yollarıdır. Şikâyet başvuruları idareye, itirazen şikâyet başvuruları Kuruma hitaben yazılımsal imzalı dilekçelerle yapılır." hükmü, "İdareye şikâyet başvurusu" başlıklı 55'inci maddesinde "Şikâyet başvurusu, ihale sürecindeki işlen veya eylemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla bu işlen veya eylemlerin farkına varıldığı veya farkına varılması gereken tarihi izleyen günden itibaren 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün içinde ve sözleşmenin imzalanmasından önce, ihaleyi yapan idareye yapılır. İlanda yer alan hususlara yönelik başvuruların süresi ilk ilan tarihinden, ön yeterlik veya ihale dokümanının ilana yansımaya diğer hükümlerine yönelik başvuruların süresi ise dokümanın alındığı tarihte başlar. İlan, ön yeterlik veya ihale dokümanına ilişkin şikâyetler birinci fıkradaki süreleri aşmamak üzere en geç ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılabilir. Bu yöndeki başvuruların idarelerce ihale veya son başvuru tarihinden önce sonuçlandırılması esastır." hükmü yer almaktadır. Başvuru sahibi isteklinin ihale dokümanını 25.07.2021 tarihinde indirdiği, şikâyet konu ihalenin ise 05.08.2021 tarihinde yapıldığı anlaşılmaktadır. a) Başvuru sahibinin "İhalelerin tek bir cihazın katılmasına imkan verecek şekilde düzenlendiği, bu durumun idarenin takdir yetkisinde olmadığı." iddiasının ihale dokümanına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Başvuru sahibi tarafından 25.07.2021 tarihinde indirildiği, dolayısıyla dokümana yönelik şikâyet başvurusunun bu tarihten itibaren başlayacağı, ancak her halükarda teklif sunulmadan önce en geç ihale tarihinden üç iş günü öncesine kadar dokümana yönelik şikâyetin yapılması gerektiği, ihale tarihinin 05.08.2021 olduğu dikkate alınarak başvuru sahibi tarafından dokümanla yönelik şikâyet başvurusunun en son 30.07.2021 tarihinde yapılması gerekirken, başvuru sahibi tarafından bu süre geçtikten sonra 09.09.2021 tarihinde şikâyet başvurusu yapıldığı tespit edilmiştir. Bu itibarla bahse konu iddiada yer verilen ihalenin iptal edilmesi hususunu ihale dokümanına yönelik olduğu ve şikâyet başvurusunun yukarıda yer verilen tespitler neticesinde süresinde yapılmadığı anlaşıldığından süre yönünden reddedilmesi gerektiği anlaşılmıştır. b) Yapılan inceleme sonucunda, başvuru sahibinin iddialarının yaklaşık maliyetin belirlenmesine ilişkin olduğu, yukarıda belirtilen Kurum hükmü gereğince yaklaşık maliyetin ihale tarihinde yapılan ilk oturumda açıklanması gerektiği, dolayısıyla yaklaşık maliyetin öğrenildiği veya öğrenilmesi gerektiği tarihin ihale günü olan 05.08.2021 tarihi olduğu, başvuru sahibinin ihale tarihini izleyen on gün içinde idareye şikâyet başvurusunda bulunması gerekirken, bu süre geçtikten sonra 09.09.2021 tarihinde şikâyet başvurusunda bulunduğu, bu başvuruya idarece verilen cevap üzerine Kuruma itirazen şikâyet başvurusunda bulunulduğu anlaşılmıştır. Bu itibarla, 4734 sayılı Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince, anılan iddiaya ilişkin başvurunun süre yönünden reddi gerekmektedir. 2) Başvuru sahibinin 2'nci iddiasına ilişkin olarak: İdari Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinde "7.1. İstekillerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeleri teklifleri kapsamında sunmaları gerekir: ~ h) Hizmet alınmada kullanılacak olan cihaz/cihazlar ve/veya tıbbi malzemelerin T.C. Sağlık Bakanlığının belirlediği TITUBB ve /veya ÜTS belgelerine sahip olmalı ve bu belgeler ihale dosyasında sunulmalıdır. 7.5.4. İsteklilerin teklifi kapsamında sunması gerektiği teknik şartnamede belirtilen aşağıdaki belgeler: (Belirlenmemiştir)" düzenlemesi, "Diğer Hususlar" başlıklı 47'nci maddesinde "Varsa Hizmet alınmada kullanılacak olan cihaz/cihazlar ve/veya tıbbi malzemelerin T.C. Sağlık Bakanlığının belirlediği TITUBB ve /veya ÜTS belgelerine sahip olmalı ve bu belgeler ihale dosyasında sunulmalıdır. Kabul ve muayene sırasında cihaz kabul testleri kalite kontrol testleri üretici firma yetkili kişileri tarafından yapılacaktır. Bu test sonuçları muayene heyetine teslim edilecektir." düzenlemesi yer almaktadır. Başvuru sahibi isteklinin idareye şikâyet başvurusu incelendiğinde, Teknik Şartname'de "Dolum sistemi" başlıklı düzenlemenin 2, 3, 5, 6, 8, 12, 14, 24'üncü maddelerine uygun olmayan cihaz teklifi ettikleri iddiasına yer verildiği anlaşılmıştır. Yapılan incelemede, idare tarafından İdari Şartname'de sadece hizmet alınmada kullanılacak olan cihaz/cihazlar ve/veya tıbbi malzemelerin T.C. Sağlık Bakanlığının belirlediği TITUBB ve /veya ÜTS belgelerine sahip olması gerektiği ve bu belgelerin ihale dosyasında sunulması gerektiği düzenlemesine yer verildiği, bunun dışında demonstrasyon, katalog, teklifler, satış, taahhüt vb. sunulması gereken herhangi bir belge istenmediği görülmektedir. İhale kapsamında istenilen cihazın teknik özelliklerinin Teknik Şartname'de detaylı olarak düzenlendiği, bu doğrultuda istenilen cihazın aranılan şartları sağlayıp sağlamadığı hususunu tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında değil, sözleşme aşamasında incelenmesi gereken bir husus olduğu, dolayısıyla bu aşamada şikâyet konu hususun değerlendirilmeyeceği, sözleşme aşamasında cihazın teknik özelliklerinin idareye tespit edilmesi gerektiği, kriterlere sahip olmayan cihazın idarece kabul edilmeyeceği ayrıca İdari Şartname'de "Kabul ve muayene sırasında cihaz kabul testleri kalite kontrol testleri üretici firma yetkili kişileri tarafından yapılacaktır. Bu test sonuçları muayene heyetine teslim edilecektir." düzenlemesine yer verildiği, söz konusu cihazın kabul (uygunluk) testlerinin muayene kabul sırasında yapılacağına açıkça ifade edildiği ve dokümanın bu haliyle kesinleştiği göz önünde bulundurulduğunda başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır. 3) Başvuru sahibinin 3'üncü iddiasına ilişkin olarak: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Esik değerler" başlıklı 8'inci maddesinde "Bu Kanunun 13 ve 63 üncü maddelerinin uygulamasında yaklaşık maliyet dikkate alınarak kullanılacak eşik değerler aşağıda belirtilmiştir: a) Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerin mal ve hizmet alanlarında öngünülür Türk Lirası. (İkamilyonikiyüzirmibesibinsekizyüzimisdört Türk Lirası)* b) Kamu kapsamındaki diğer idarelerin mal ve hizmet alanlarında başvuruyla ilgili Türk Lirası. (Üçmilyonyediyüzdokuzbinbeşyüzonaltı Türk Lirası)* c) Kamu kapsamındaki idarelerin yapım işlerinde omirtiliyon Türk Lirası. (Seksenmilyonaltıyüzdokuzbinüçyüz Türk Lirası)* - * 26/01/2021 tarihli ve 31376 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2021/1 sayılı Kamu İhale Tebliği ile güncellenen söz konusu parasal limit, 01/02/2021 - 31/01/2022 dönemi kapsamaktadır." hükmü, "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlendiği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu; a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması, b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istekillerin teklifleri reddedilir. (2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, açık ihale, belli istekiller arasında ihale veya Kanunun 21'nci maddesinde (b), (c) ve (f) bentleri gereğince pazarlık usulü ile yapılan personel çalıştırılmasına dayalı olmayan maddede öngörülen açıklama istenilmesinin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8'inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan ve hizmet alanları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değer altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmesinin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulamasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır." hükmü, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Sınır değer ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 59'uncü maddesinde "(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar. (2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır. a) Sınır değer altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu; 1) Verilen hizmetin ekonomik olması, 2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, 3) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istekillerin teklifleri reddedilir. c) Aşırı düşük teklif sınır değerinin altında teklif sunan istekillerin teklifi açıklama istenmesinin reddedilir. (3) Yaklaşık maliyeti Kanunun 8'inci maddesinde öngörülen eşik değer yarısına eşit veya bu değer üzerinde olan ihalelerde, ikinci fıkranın (a) bendinin kullanılması zorunludur. (4) Yaklaşık maliyeti Kanunun 8'inci maddesinde öngörülen eşik değer yarısına kadar olan, açık ihale, belli istekiller arasında ihale veya Kanunun 21'nci maddesinde (b), (c) ve (f) bentleri gereğince pazarlık usulü ile yapılan personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihalelerinde, ikinci fıkranın (a), (b) veya (c) bendindeki seçeneklerden birinin kullanılması zorunludur. (5) Aşağıdaki işlerin ihalelerinde ikinci fıkranın (a) bendinin kullanılması zorunludur. a) Yaklaşık maliyeti Kanunun 8'inci maddesinde öngörülen eşik değer yarısına kadar olan ve Kanunun 21'nci maddesinin (a), (d) ve (e) bentleri gereğince pazarlık usulü ile yapılan personel çalıştırılmasına dayalı olmayan hizmet alımı ihaleleri. b) Yaklaşık maliyeti Kanunun 8'inci maddesinde öngörülen eşik değer yarısına kadar olan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri. c) Kurum tarafından yayımlanan aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmayacak alanlar listesinde yer alan işlerin ihaleleri." hükmü, İdari Şartname'nin "Sınır değer" başlıklı 33'üncü maddesinde "33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar. (2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır. a) Sınır değer altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu; 1) Verilen hizmetin ekonomik olması, 2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, 3) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istekillerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değer altında olması durumunda kesin teminat 40.1 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır." düzenlemesi yer almaktadır. Yapılan incelemede idare tarafından sınır değer hesabı ve aşırı düşük teklif sorgulaması yapılmadığı görülmektedir. Mevzuatın yukarıda aktarılan hükümleri gereğince, ihale dokümanında aşırı düşük teklif sorgulaması yapılabacağına ilişkin düzenleme yapılan ihaleler için idarece öncelikle geçerli teklifler ve yaklaşık maliyet esas alınarak sınır değer hesaplanması ve sınır değerinin aşırı düşük teklif sorgulaması yapılması gerektiği anlaşıldığından, başvuru sahibi isteklinin iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır. Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuata aykırılıkların düzeltilici işleme giderilebilecek nitelikte olduğu tespit edildiğinden, sınır değer altında istekillere aşırı düşük teklif sorgulaması yapılması ve bu aşamadan sonraki ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmemiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere, Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince düzeltilici işlen belirlenmesine, Oybirliği ile karar verildi.									